

het vergelijken van leerstellingen moeten zij (dat wil zeggen katholieke theologen die samen met 'onze gescheiden broeders' dieper trachten door te dringen in de goddelijke mysteries) bedenken, dat er in de katholieke leer wegens het verschil in verhouding tot het fundament van het christelijk geloof een rangorde of hiërarchie van waarheden bestaat'.⁴⁵ Dit heeft tot gevolg dat de Katechismus eigenlijk niet meegaat in de wending die ten gevolge van deze en enkele andere concilieuitspraken heeft plaatsgevonden in het katholieke zelfverstaan als exclusieve gestalte en hoedster van de evangelische waarheid.⁴⁶ Het moge ons dan ook niet verbazen, dat – met name in Nederlandse reacties op de Katechismus – wordt gesignaleerd dat in dit geloofsboek een confessioneel, exclusief rooms-katholiek kerkbegrip wordt gehanteerd. Anders dan in de Nederlandse Nieuwe Katechismus van 1966, waarin de openheid naar de andere christelijke kerken sterk wordt beklemtoond, poogt de nu voorliggende Katechismus de eigen, confessioneel-katholieke identiteit zoveel mogelijk te sauveren.⁴⁷ Bij dit streven loopt men het gevaar bewust of onbewust uitsluitingsmechanismen te hanteren, de eigen confessionele identiteit te definiëren ten koste van die van andere confessies. Ten tijde van de verzuiling in Nederland bepaalde juist dat de omgang tussen de verschillende confessies. Sommige commentatoren typeren dit streven in de Katechismus dan ook als pre-conciliair.⁴⁸ Ik zou misschien eerder willen zeggen, dat de Katechismus hier een onderstroom van conciliair denken verwoordt, waarvan in elk geval vast staat dat die in de Nederlandse katechetische traditie sinds Vaticanum II moeilijk in te passen valt.

Duidelijk moge zijn, dat het interpretatie-potentieel dat Vaticanum II bezit, in de Katechismus van de Katholieke kerk naar mijn overtuiging onvoldoende wordt uitgebuit. Illustratief hiervoor is, juist in verband met de oecumenische ontwikkelingen sinds Vaticanum II in ons land, hetgeen de Katechismus op pagina 190 onder de kop Naar Eenheid opsomt als wegen of middelen om de eenheid onder alle christenen opnieuw te vinden. Overvloedig puttend uit

45. *Constituties en Decreten van het Tweede Vaticaans Oecumenisch Concilie*, Amersfoort, 1967, 151. Vgl. ook H. Witte, 'Alnaargelang hun band met het fundament van het christelijk geloof verschillend is'. *Wording en verwerking van de uitspraak over de 'hiërarchie' van waarheden van Vaticanum II*, Tilburg, 1986.

46. A. Houtepen, 'Hiërarchia veritatum en orthodoxie', in: *Concilium* 1987, nr. 4, 42.

47. Vgl. L. Koffeman, 'Rome heeft gesproken, maar de zaak is nog niet beslist', in: *De Bazuin* 31 maart 1995, 21-22. Vgl. ook C. Krijnsen, 'De Katechismus van de katholieke kerk oecumenisch gewogen', in: *Het Christelijk Oosten* 45(1993) 164-185.

48. N. Greinacher, 'Katholieke identiteit in het derde tijdperk van de kerkgeschiedenis', in: *Concilium* 1994, nr. 5, 15.